

Рецензія на дисертацію Лю Чжиго
«Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх викладачів
мистецького профілю до вокально-педагогічного саморозвитку»,
подану на здобуття ступеня доктора філософії
зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

Дисертаційне дослідження Лю Чжиго присвячене актуальній та недостатньо розробленій проблемі сучасної мистецької педагогіки – підготовці майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-педагогічного саморозвитку. Актуальність обраної теми зумовлюється сучасними трансформаціями мистецької освіти, посиленням вимог до професійної мобільності, автономності, рефлексивності та здатності майбутнього викладача до безперервного фахового самовдосконалення. Особливого значення означена проблематика набуває в умовах постмодерної соціокультурної ситуації, що характеризується нестабільністю, динамічністю та необхідністю постійної адаптації до нових освітніх і професійних викликів.

Позитивним аспектом роботи є її чітка наукова логіка та концептуальна цілісність. Автор послідовно вибудовує дослідження від аналізу феномена саморозвитку в міждисциплінарному дискурсі до конкретизації методичних засад і перевірки ефективності експериментальної методики. Структура дисертації є логічною, відповідає поставленій меті й завданням дослідження та забезпечує послідовне розкриття проблеми.

Значною перевагою дисертації є широкий теоретико-методологічний базис. Автор демонструє обізнаність із сучасними філософськими, психологічними, педагогічними та мистецтвознавчими концепціями саморозвитку, самоорганізації, самоосвіти, самореалізації та професійного самовдосконалення. Важливим є прагнення дисертанта інтегрувати ідеї синергетичного, акмеологічного, аксіологічного, праксеологічного,

антропоцентричного й особистісного підходів у єдину методологічну систему дослідження.

Наукова новизна дисертації полягає у цілісному теоретичному осмисленні феномена «вокально-педагогічний саморозвиток» та конкретизації його структури, компонентів, критеріїв і показників сформованості. Автором уперше запропоновано модель підготовки майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-педагогічного саморозвитку, яка охоплює цільовий, теоретико-методологічний, процесуально-операціональний та оцінно-результативний блоки.

На увагу заслуговує також прагнення автора розглядати вокальну підготовку не лише як процес формування виконавських умінь, а як інтеграційний простір професійного саморозвитку майбутнього викладача мистецького профілю. Такий підхід розширює традиційні уявлення про зміст вокальної педагогіки та наближує її до сучасних концепцій студентоцентрованої та рефлексивної освіти.

Практичне значення дослідження полягає у розробленні педагогічних умов, методів і поетапної експериментальної методики підготовки майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-педагогічного саморозвитку. Запропоновані методичні засоби мають прикладний характер і можуть бути використані в освітньому процесі мистецьких та педагогічних закладів вищої освіти, у системі вокальної підготовки, а також у науково-дослідній роботі аспірантів і викладачів.

Позитивно слід оцінити й експериментальну складову роботи. Автор здійснив педагогічний експеримент, застосував комплекс діагностичних методів, використав критерій Фішера для статистичної перевірки результатів, що свідчить про прагнення забезпечити наукову достовірність отриманих висновків.

Водночас дисертація не позбавлена окремих дискусійних моментів.

На наш погляд, у роботі спостерігається деяка термінологічна надмірність. Поняття «саморозвиток», «самовдосконалення», «самореалізація», «самоорганізація», «самоактуалізація» та інші категорії «самості» подаються як близькі або взаємозамінні, однак їхні межі не завжди достатньо чітко розмежовані.

Певні зауваження викликає також те, що в дослідженні подано широкий комплекс наукових підходів, натомість дисертант обґрунтував обмежене коло методичних принципів, дотримання яких має сприяти розкриттю значущості настановних методологічних ідей для змісту практичної частини дослідження.

Дискусійним є й прагнення автора охопити надто широкий спектр особистісних характеристик у межах поняття вокально-педагогічного саморозвитку. Подекуди складається враження, що досліджуваний феномен включає майже всі аспекти професійного та особистісного становлення майбутнього викладача мистецтва, що дещо розмиває його предметні межі.

Попри зазначені зауваження, вони не мають принципового характеру та не знижують загальної наукової цінності дисертації. Робота є завершеним, самостійним і цілісним науковим дослідженням, у якому розв'язано актуальне завдання сучасної мистецької педагогіки. Отримані результати мають теоретичне та практичне значення, характеризуються науковою новизною та високим рівнем наукової обґрунтованості.

Дисертація Лю Чжиго «Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх викладачів мистецького профілю до вокально-педагогічного саморозвитку» відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки, а її автор заслуговує на присудження відповідного наукового ступеня.

За актуальністю, ступнем обґрунтованості, повнотою апробації та відсутністю порушень академічної доброчесності дисертація відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертацій» (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства науки і освіти України № 759 від 31 травня 2019 року), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 р. (зі змінами, внесеними згідно з постановами Кабінету Міністрів України № 341 від 21 березня 2022 року, № 502 від 19.05.2023 року та № 507 від 3 травня 2024 року), а її автор, Лю Чжиго заслуговує присудження ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки.

Офіційний рецензент:

кандидат педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва і хореографії
Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К. Д. Ушинського

Наталя КЬОН

